

OBSAH

ČÁST 1.

I. ÚVOD, VSTUP DO TÉMAT, POJMENOVÁNÍ 7

- a) Spravedlnost v tématu etiky
- b) Spravedlnost v tématu theologie
- c) Možnosti morálního diskursu
- d) Závaznost a uctívání zákona
- e) Důsledky porušení
- f) Problém základních slov a manuálů

II. SYMBOLIZACE SPRAVEDLNOSTI 11

- a) Zamyšlení nad povahou symbolů a uvedení do vlastních témat spravedlnosti (vážení – rozsuzování – soud a trest – vina – lidská a božská míra – řád)
- b) Odkaz na základní symboly: váhy, meč
- c) Ironické vyjádření

III. MANUÁLY 16

- a) První velké tematizace: Platon
 - aa) exkurs do předplatonského pojetí spravedlnosti – mythos a tragedie. DIKÉ jako pojem filosofický a juristický. Klasické tragedie jako „liturgie spravedlnosti“
 - ab) Platonův dialog GORGIAS. Rozdělení. Témata. Závěrečný mythos o zásvětním soudu
 - ac) Paralelní text: ÚSTAVA. (K pojetí spravedlnosti vybraná místa, zejména knihy 1, 2, 4, 7, 8, 9, 10)
- b) První manuál: Aristoteles: Etika Nikomachova. Důraz na 5. knihu
 - ba) Základní definice spravedlnosti
 - bb) Pojetí Středu a míry

- bc) Spravedlivé jako zákonné
- bd) Druhy spravedlnosti
- be) Základní pojmy – užití v křesťanském manuálu
- c) Tomáš Akvinský
(Theologická Summa, II. část, 1. díl, otázky 57–61)
 - ca) Témata a slova: právo, spravedlnost, nespravedlnost, soud
 - cb) Druhy spravedlnosti (včetně srovnání s Aristotelem)
 - cc) Morální kód
 - cd) Význam Bonum Commune. Právnícký exkurs. EQUITAS

IV. SOUDOBA NEJVÍCE VYKLÁDANÁ TEORIE:

JOHN RAWLS, TEORIE SPRAVEDLNOSTI 46

- a) Základní téze – překlenutí pluralismu?
- b) Institucionální charakter spravedlnosti
- c) Koncepce – vodítko k četbě
- d) Poznámky k některým základním slovům (zejména v § 1–4)

ČÁST 2. – PŘÍBĚHY ZÁKLADNÍCH SLOV

I. VINA, TREST, SOUD 59

a) Vina	aa) Vina jako základní skutečnost
	ab) Vina a eschatologie
	ac) Pokus o typologii viny
	ad) Usmíření viny a trest
b) Trest	ba) Trest jako usmíření viny ve světle práva
	bb) Trest a moc
	bc) Trest a ekvivalence zločinu
c) Soud	ca) Kaleidoskop sentencí o povaze soudů
	cb) Lidské soudy a míra absolutnosti

II. LITERÁRNÍ PŘÍBĚHY 65

a) Dostojevskij: Zločin a trest

- aa) Základní téma: právo na zločin – zločin jako „problém myšlení“ – volba se zřetelem k ideji – ospravedlnění zločinu
- ab) „Vyvázání“ z viny: kasuistika – svědomí – mravní genialita

Exkursy: Pascal: Listy; Hegel: Fenomenologie ducha

b) Franz Kafka: Proces. Před zákonem

- ba) Motivy doznání viny
- bb) Podobenství o Zákonu
- bc) Nebeské soudy – kabalistické motivy u Kafky
- bd) Hierarchie a nedostupnost Zákona

c) Hannah Arendtová: Eichmann v Jerusalemě

- ca) Podstata zla nazývaného „banální“
- cb) Zlo a byrokratický rozum
- cc) Moc v nevinné podobě
- cd) Odpovědnost a poslušnost v nespravedlivém konání
- ce) Ústup svědomí

ČÁST 3. – VZTAH PRÁVA A SPRAVEDLNOSTI

I. SPRAVEDLNOST A OSOBNÍ NÁROKOVÁNÍ 88

II. SPRAVEDLNOST A PRÁVO JAKO MOŽNÁ TEMATIZACE 89

III. PRÁVNÍCI A SPRAVEDLNOST 90

MÍSTO ZÁVĚRU 92

VÝBĚR KE STUDIU 93